

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
23 april 2024	D.176716 Z.053377

Portefeuillehouder J.P. Neven
Begrotingsprogramma en Ruimte
taakveld

Onderwerp **Beleidskader zonnepanelen Beschermd
stadsgezicht Buren**

Voorgesteld besluit

1. De dakvlakkenkaart "Zonnepanelen Beschermd Stadsgezicht Buren" en de bijbehorende notitie vast te stellen

Samenvatting van het voorstel

Op 31 januari 2023 heeft het college besloten om op verschillende manieren het verduurzamen van monumenten te stimuleren. Een van de maatregelen die hierbij werd genoemd was het opstellen van een beleidskaart voor zonnepanelen in het beschermde stadsgezicht Buren. Buren heeft een rijksbeschermd stadsgezicht, wat betekent dat de mogelijkheden voor zonnepanelen meer beperkt zijn. Daarom is opdracht gegeven aan het Gelders Genootschap om onderzoek te doen naar de mogelijkheden binnen het beschermde stadsgezicht Buren. Met de uitkomsten is een zogenaamde dakvlakkenkaart met bijbehorende beleidskader gemaakt.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Op 31 januari 2023 heeft het college besloten om op verschillende manieren het verduurzamen van monumenten te stimuleren. Een van de maatregelen die hierbij werd genoemd was het opstellen van een beleidskaart voor zonnepanelen in het Beschermd stadsgezicht Buren. Buren heeft een rijksbeschermd stadsgezicht, wat betekent dat de mogelijkheden voor zonnepanelen meer beperkt zijn. Daarnaast heeft het Beschermd stadsgezicht zo'n 160 monumenten, waaronder meer dan 100 rijksmonumenten. Dit alles maakt dat er vaak maatwerk nodig is bij het plaatsen van zonnepanelen. Niet alleen kan dit zorgen voor langere procedures, het kan ook voor onduidelijkheid zorgen bij inwoners. Daarom is opdracht gegeven aan het Gelders Genootschap om onderzoek te doen naar de mogelijkheden binnen het beschermde stadsgezicht Buren. Dit onder andere met behulp van een enquête, ingevuld door inwoners van Buren (zie bijlage 5). Met de uitkomsten is een zogenaamde dakvlakkenkaart met bijbehorend beleidskader gemaakt.

2. Doel / meetbaar effect

Duidelijkheid geven aan de inwoners van het beschermde stadsgezicht van Buren over de mogelijkheid voor het plaatsen van zonnepanelen. Daarnaast kan het vergunningaanvragen versnellen doordat er meer duidelijkheid is aan de voorkant.

3. Argumenten

1.1 *Het huidige welstandsbeleid biedt te weinig inzicht in de mogelijkheden*

Met het huidige welstandsbeleid van de gemeente Buren wordt voor het plaatsen van zonnepanelen op monumenten en binnen rijksbeschermd stads- en dorpsgezichten ingezet op maatwerk per situatie. Omdat elk monument en beschermd gezicht kwetsbare en minder kwetsbare delen heeft kan er dus per gebouw en locatie gezocht worden naar eventuele mogelijkheden. Dit biedt pandeigenaren in Buren echter weinig inzicht in de mogelijkheden. Ook

uit de enquête blijkt dat het huidige beleid als belemmerend wordt ervaren. Dit beleidskader heeft als doel om meer duidelijkheid te bieden aan de voorkant.

- 1.2 *De dakvlakkenkaart biedt inzicht in de plekken waar zonnepanelen kunnen worden geplaatst*
De bijbehorende notitie biedt duidelijke kaders voor het plaatsen zonnepanelen. Daarnaast geeft het inzicht in de benodigde informatie voor vergunningen. Dit kan vergunningaanvragen versnellen. Op de kaart kunnen inwoners per dak zien waar panelen geplaatst kunnen worden. Daarnaast geeft de bijbehorende notitie duidelijke spelregels voor bijvoorbeeld monumenten. Zo weten inwoners precies waar ze aan toe zijn.
- 1.3 *Deze tijd van energietransitie vraagt om onderzoek naar verruiming van de mogelijkheden*
Bij het opstellen van dit beleidskader is onder andere gekeken of er meer ruimte kan worden geboden voor zonnepanelen. Zo is gekeken naar daken waar zonnepanelen niet als storend worden ervaren, ook al zijn ze (deels) zichtbaar vanaf de openbare ruimte. Hierbij is rekening gehouden met daken die meer of minder relevant zijn voor het beschermde stadsgezicht. Ook compositie, plaatsing en kleurstelling kunnen ruimte bieden voor meer mogelijkheden.
- 1.4 *Inwoners en pandeigenaren hebben kunnen meedenken met behulp van een enquête*
De inwoners van Buren zijn erg betrokken bij het bijzondere erfgoed van het beschermde stadsgezicht. Daarnaast vinden zij het ook belangrijk om te verduurzamen, of om de kosten van de energierekening te drukken. Daarom is de mogelijkheid geboden aan de inwoners en pandeigenaren om mee te denken over nieuwe uitgangspunten bij zonnepanelen. In totaal hebben 64 personen daartoe een enquête ingevuld. In deze vragenlijst zijn onder andere voorkeuren gepeild aan de hand van foto's. Een samenvatting van de resultaten staat in de bijlagen van de notitie. De volledige resultaten staan in bijlage 5 bij dit voorstel.

4. Kanttekeningen

1.1 *Het energienet raakt overbelast*

Er worden steeds meer zonnepanelen geplaatst. Dit is goed voor de energietransitie, maar helaas gaat dit sneller dan de netuitbreidingen gerealiseerd kunnen worden. Hierdoor raakt het energienet overbelast. Hierdoor is bijvoorbeeld al geen plek meer voor nieuwe bedrijven op het stroomnet. Vooralsnog is dit met name een probleem voor nieuwe ontwikkelingen, zoals nieuwe woonwijken en uitbreidingen van bedrijventerreinen. De verwachting is dat nieuwe zonnepanelen in het beschermde stadsgezicht Buren niet voor overlast zal zorgen op het energienet. Zonnepanelen kunnen door de netbeheerder worden uitgezet. Dit zal niet snel bij particulieren worden gedaan.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

De kosten voor het laten opstellen van de dakvlakkenkaart met bijbehorende notitie bedragen in totaal €9.860,-. Dit wordt betaald vanuit het budget van duurzaamheid: kostenplaats 67400140, warmtetransitie en kostensoort 4380999, overige goederen en diensten.

6. Communicatie

Het beleid en de kaart worden na vaststelling gepubliceerd in het gemeenteblad. De respondenten uit de enquête die aan hebben gegeven op de hoogte te willen blijven, sturen we een mail. De inwoners uit Buren stad stellen we op de hoogte via een nieuwsbericht op verschillende kanalen, bijvoorbeeld www.burenstad.nl. Samen met communicatie wordt hiervoor een planning opgesteld.

Verder zal worden gecommuniceerd met de ODR, zodat de vergunningverleners ook op de hoogte zijn van het nieuwe beleid. Ook het Energieloket zal worden ingelicht.

7. Uitvoering en planning

Als de kaart en het bijbehorende beleid wordt vastgesteld zal dit worden gepubliceerd. Na 1 jaar zal worden gekeken of de kaart en het beleid een positieve bijdrage hebben geleverd aan het realiseren van zonnepanelen in het beschermde stadsgezicht Buren. Als dit het geval is kan worden gekeken of er behoefte is voor vergelijkbaar beleid in de andere beschermde stadsgezichten, Zoelen en Beusichem.

8. Participatie

Voor het beleid en de kaart is een enquête uitgezet onder de inwoners van het beschermd stadsgezicht. Deze is ingevuld door 64 personen. De resultaten zijn terug te lezen in de bijlage.

9. Duurzaamheid

Deze beleidskaart en bijbehorende notitie dragen bij aan de versnelling van het verduurzamen van het historische beschermd stadsgezicht Buren. Daarnaast is bij het opstellen onderzocht waar eventueel meer ruimte is voor zonnepanelen, en waar het echt niet mogelijk is. Hierdoor weten inwoners op voorhand waar ze aan toe zijn. Ook kan de vergunningprocedure sneller verlopen, doordat in de notitie duidelijk staat wat de voorwaarden en benodigdheden zijn. Als hieraan wordt voldaan kan de commissie het plan snel beoordelen en de vergunning worden verleend.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit
2. Dakvlakkenkaart Zonnepanelen Beschermd Stadsgezicht Buren
3. Notitie "Zonnepanelen in het rijksbeschermd stadsgezicht Buren"
4. Resultaten enquête zonnepanelen beschermd stadsgezicht Buren

Inlichtingen bij:

Portefeuillehouder J.P. Neven

Domein Ruimte